

เสวนาคลังสมอง คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 7)

"LEGO SERIOUS PLAY " การประยุกต์ใช้ LEGO SERIOUS PLAY
สำหรับการเรียนการสอน บุคลากร นิสิต นักศึกษา

โดย

นพ.ลิขณ ลือฤทธิพงษ์

(ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล)

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2567 เวลา 10.00 - 11.00 ผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)

การระดมความคิดและการสื่อสารภายในองค์กรหรือกลุ่มคนหลากหลายกลายเป็นสิ่งสำคัญในยุคปัจจุบัน วิธีการเดิมที่มักให้สิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นแก่คนกลุ่มน้อย อาจนำไปสู่การขาดมุมมองที่หลากหลายและโอกาสในการแก้ปัญหา Lego Serious Play (LSP) จึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและสร้างกระบวนการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

โดย Lego Serious Play มีต้นกำเนิดจากแนวคิดของ CEO ของบริษัท Lego ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงกระบวนการประชุมและการวางกลยุทธ์ในองค์กร การพัฒนานี้มุ่งเน้นที่การรวมหลักการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และการแก้ปัญหาเชิงลึก (Deep Problem-Solving) ผ่านการใช้เลโก้เป็นเครื่องมือสื่อสาร โดยเริ่มต้นจากการร่วมมือกับนักวิชาการด้านธุรกิจและผู้เชี่ยวชาญ กระบวนการนี้ใช้เวลาวิจัยและพัฒนาเป็นระยะเวลาหลายปีจนกลายเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับในวงการต่าง ๆ

Lego Serious Play มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการประชุมหรือการทำงานกลุ่ม จากรูปแบบที่ให้คนส่วนน้อยพูดเป็นหลัก (20-80%) ไปเป็นการให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน (100-100%) ผ่านการใช้เลโก้ในการสร้างโมเดลที่เป็นสัญลักษณ์แทนความคิดและแนวทางแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์หลักของ LSP คือ:

- กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกของทุกคน
- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบที่จับต้องได้

- สร้างวิธีการแก้ปัญหาที่ครอบคลุมและเกิดจากมุมมองที่หลากหลาย

กระบวนการและการใช้งาน

กระบวนการของ Lego Serious Play แบ่งออกเป็นขั้นตอนหลัก ดังนี้:

- สร้างความคุ้นเคย: เริ่มจากการฝึกให้ผู้เข้าร่วมรู้จักและเข้าใจการใช้เลโก้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออก
- สร้างโมเดลส่วนตัว: ผู้เข้าร่วมสร้างโมเดลที่สะท้อนความคิดหรือแนวทางแก้ไขปัญหา
- การแบ่งปันและอธิบาย: ผู้เข้าร่วมเล่าเรื่องราวและเหตุผลเบื้องหลังโมเดลของตน
- การรวมกลุ่มและสร้างโมเดลร่วม: นำโมเดลส่วนตัวมาผนวกกันเพื่อแสดงถึงแนวคิดร่วมของกลุ่ม
- การสรุปผล: ถอดบทเรียนและเชื่อมโยงโมเดลเพื่อสร้างแผนการปฏิบัติจริง

LSP สามารถนำไปใช้ได้หลากหลาย เช่น การวางกลยุทธ์องค์กร การพัฒนาทีม (Team Building) การแก้ปัญหาในระบบการศึกษา หรือแม้แต่การสร้างสรรค์แนวทางแก้ไขปัญหามุมมองในชุมชน

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้

- ในมหาวิทยาลัย: LSP ถูกนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการทำงานแบบสหวิชาชีพ โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งต้องการการประสานงานระหว่างสายอาชีพที่หลากหลาย
- ในองค์กรธุรกิจ: ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ การพัฒนาวิสัยทัศน์ และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน เช่น การบริการลูกค้า
- ในชุมชน: ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนโครงการพัฒนา

การฝึกอบรมและข้อควรระวัง

การใช้ LSP อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือ Facilitator ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทาง เพื่อให้สามารถเลือกใช้เลโก้และกระบวนการที่เหมาะสมกับโจทย์ของกลุ่มหรือองค์กร อย่างไรก็ตาม LSP ไม่เหมาะกับการแก้ปัญหาที่มีคำตอบชัดเจน เนื่องจากอาจเสียเวลาและทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์

สรุป

Lego Serious Play เป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้เลโก้เป็นสัญลักษณ์สื่อสารในกระบวนการระดมความคิด แม้ว่าจะต้องอาศัยการฝึกอบรมและความเข้าใจในกระบวนการ แต่ก็สามารถนำไปปรับใช้ได้หลากหลายทั้งในระดับองค์กร การศึกษา และชุมชน เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “เพจเฟซบุ๊ก” สถาบันคลังสมองของชาติ

